

Meri-Toppilan päiväkodin toimintasuunnitelma 2023–2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Oulun varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Arvot

Rohkeus näkyy meillä ...

- uskalluksena olla oma itsensä
- uusien ideoiden ja käytäntöjen ennakkoluulottomana kokeilemisena

Reiluus näkyy meillä ...

- avoimena ja välittömänä yhteistyönä huoltajien kanssa
- tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena toimintana

Vastuullisuus näkyy meillä ...

- aikuisen aitona läsnäolona
- toisista ja yhteisöstämme huolehtimisena
- työmme jatkuvana arviointina ja kehittämisenä

Laaja-alainen osaaminen

Päiväkodissämme on kiireetön ja myönteinen ilmapiiri, jota tukee pienryhmäpedagogiikka. Opimme yhdessä tutkimalla ja ihmettelemällä. Luomme kannustavan, turvallisen ja myönteisen ilmapiirin keskustelemalla ja kehumalla. Aikuinen on aktiivinen, osallistuva ja lähtee mukaan lapsen iloon! Kielen kehityksen tukemiseksi keskustelemme sekä sanoitamme toimintaa ja opeteltavaa asiaa. Kirjat ovat lasten saatavilla ja niitä luetaan aikuisten kanssa säännöllisesti.

Tällä toimintakaudella keskitymme erityisesti **itsestä huolehtimisen ja arjen taitoihin**. Kannustamme lapsia itseohjautuvuuteen ja omatoimisuuteen iän ja kehitystason mukaan. Säännöllinen päiväjärjestys ja rutiinit tukevat lasten omatoimisuutta. Suhtaudumme uteliaasti ruokaan ja ohjaamme lapsia monipuolisiin ruokailutottumuksiin. Kannustamme lapsia liikkumaan ja löytämään liikunnan ilon.

Tuemme lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Opettelemme yhdessä huomaamaan ja hyväksymään erilaiset tunteet sekä tuemme lasta tunteiden säätelyssä. Käytämme tunnekasvatuksen tukena kuvia ja kirjoja. Harjoittelemme vuorovaikutus- ja kaveritaitoja päivän eri tilanteissa. Opettelemme yhdessä kohtaamaan toiset kunnioittaen ja yhdenvertaisesti. Aikuiset näyttävät omalla toiminnallaan esimerkkiä lapsille sekä mallintavat vuorovaikutustaitoja arjessa ja leikeissä.

Käytämme Oulun Turvataito- ja kehotunnekasvatuksen opetusmateriaalia turvataitojen harjoitteluun. Turvataitojen avulla lapsi oppii puolustamaan omia rajoja ja pitämään huolta itsestään. Turvataidot tukevat lasten kaveritaitoja.

Toimintakulttuuri

Meri-Toppilassa kaikki päivän tilanteet ovat merkityksellisiä oppimisen kannalta. Opimme yhdessä leikin ja toiminnan kautta monipuolisessa oppimisympäristössä. Yhdistelemme toiminnassa oppimisen eri alueita ja sovellamme niitä lasten mielenkiinnon kohteiden ja osaamisen mukaan. Lapsille annetaan positiivista ja välitöntä palautetta yrittämisestä ja onnistumisista. Näin lapselle muodostuu myönteinen käsitys itsestään oppijana.

Toimimme päivittäin pienryhmissä. Toiminta pienryhmissä mahdollistaa lapsen tarpeiden huomioimisen ja oppimisen tukemisen yksilöllisesti. Suunnittelemme oppimistilanteet ja -ympäristöt lasten yksilölliset tarpeet huomioiden, jotta jokainen lapsi pystyy osallistumaan yhteiseen toimintaan ja kokemaan oppimisen iloa vertaisryhmässä. Käytämme toiminnassamme kuvatukea ja tukiviittomia.

Meille on tärkeää perheiden avoin ja arvostava kohtaaminen, mikä luo perustan hyvälle yhteistyölle. Pienten lasten pedagogiikassa painottuu yhteistyö vanhempien kanssa. Oppiminen tapahtuu leikkimisen, liikkumisen ja taiteellisten kokemusten kautta, vuorovaikutuksessa aikuisen ja toisten lasten kanssa.

Käytössämme on 5–8-vuotiaiden yhteistyösuunnitelma. Teemme tiiviisti yhteistyötä yhtenäisen opinpolun myötä lähikoulun kanssa. Teemme moniammatillista yhteistyötä mm. toiminta- ja puheterapeuttien, neuvolan, koulun ja opiskeluhoitotyöryhmän kanssa. Päiväkodissa työskentelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Suomi toisena kielenä -opettaja ja oman äidinkielen opettaja.

Hyvinvointi ja osallisuus

Toiminnan lähtökohtana on lasten mielenkiinnonkohteet ja vahvuudet. Huomaamme hyvän jokaisessa lapsessa. Havainnoimme, keskustelemme ja kuuntelemme lasta ikä- ja kehitystaso huomioiden. Hyödynnämme havaintoja toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Huomaamme lasten aloitteet ja niihin kannustetaan.

Lapset voivat vaikuttaa toimintaansa ja sen sisältöön mm. omaehtoisissa leikeissä, leikkikaverin ja leikkipaikan valinnassa. Käytössämme on leikinvalintataulut. Luomme lapsille ikä- ja kehitystason mukaisia valinnan mahdollisuuksia pienissä arkisissa asioissa.

Säännöllisenä toistuva päivärytmi ja pienryhmätoiminta tekee lasten arjesta sujuvan ja tuo turvaa. Pienryhmien koko ja toiminta voivat vaihdella joustavasti tilanteiden ja lasten yksilöllisten tarpeiden mukaan. Ryhmässä jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja tärkeä. Kiinnitämme huomiota ryhmäytymiseen tukemalla kaverisuhteita ja yhteisleikkiä. Annamme lapsille paljon myönteistä palautetta ja iloitsemme yhdessä.

Olemme laatineet päiväkodille tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka ohjaa toimintaamme. Käytössämme on Oulun kaupungin suunnitelma kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.

Kasvattajien ja perheiden toisiaan arvostava kohtaaminen luo perustan hyvälle yhteistyölle ja lasten hyvinvoinnille. Käymme varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmakeskustelut huoltajan ja lapsen kanssa. Tarjoamme huoltajille Lapset Puheeksi – keskusteluja. Kutsumme huoltajia osallistumaan vanhempainiltoihin ja toiminnallisiin tapahtumiin sekä pyydämme palautetta toiminnastamme.

Liikkuminen

Kannustamme lapsia aktiiviseen ja monipuoliseen liikkumiseen päivittäin. Toimintaa ohjaa päiväkotimme liikuntasuunnitelma. Harjoittemme monipuolista liikkumista ja liikuntavälineiden käyttöä sekä sisällä että ulkona. Havainnoimme lasten motorisia taitoja ja tuemme yksilöllisesti taitojen kehittymistä. Suunnitelmallisella toiminnalla ja lapsen vahvuudet huomioimalla kaikilla lapsella on mahdollisuus saada onnistumisen kokemuksia liikunnasta vertaisryhmässä.

Hyödynnämme monipuolisesti päiväkodin tiloja, leikkipuistoa ja lähialueen kenttiä liikkumiseen. Esikoululaisille järjestetään liikuntaa myös koulun salissa. Päiväkotimme piha on liikkumiseen innostava ja sen aidattu pelikenttä on hyvä ympäristö vauhdikkaammille pallopeleille ja juoksuleikeille. Päiväkodin luonnontilainen aidattu metsäpiha mahdollistaa innostaa tutkimaan ja liikkumaan. Talvella hiihdämme ja luistelemme päiväkodin pihalla sekä käymme laskemassa mäkeä. Hyödynnämme lähiympäristöä retkeilyyn.

Ryhmissä esillä olevat liikuntavälineet kannustavat lapsia omatoimiseen sekä omaehtoiseen liikkumiseen. Vastaamme lasten liikunta-aloitteisiin. Mahdollistamme liikunnalliset leikit ja lapsen kokemuksen liikunnan ilosta. Erityisesti pienimpien lasten arkeen kuuluu paljon liikunnallisia laululeikkejä.

Hyödynnämme Puoli päivää pihalla –materiaalia toiminnassamme ja järjestämme ohjattua ja tavoitteellista toimintaa myös ulkona. Kannustamme huoltajia liikkumaan lastensa kanssa vapaa-ajalla.

NÄIN ME TOIMIMME

OSALLISUUS

MINÄ SAIN
PÄÄTTÄÄ!

Kestävä tulevaisuus

Ohjaamme lapsia kunnioittamaan luontoa ja eläimiä. Säännölliset retket lähiympäristöön tukevat lapsen myönteisen luontosuhteen muodostumista ja mahdollistavat luonnossa leikkimisen, liikkumisen, tutkimisen ja taiteelliseen ilmaisuun. Retkillä tutkimme luonnon ilmiöitä ja vuodenaikojen vaihteluja. Lasten luontokokemuksista ja -havainnoista keskustellaan yhdessä lasten kanssa. Otamme retkiltä valokuvia, jotta voimme palata havaintoihin myöhemmin.

Päiväkodin luonnontilainen aidattu metsäpiha mahdollistaa luonnon tutkimisen. Meillä on käytössä retkikaappi, josta löytyy ryhmien käyttöön erilaisia materiaaleja ja välineitä luonnon havainnoimisen tukemiseksi.

Opettelemme päiväkodin arjessa kierrättämään jätteitä sekä käyttämään vettä säästeliäästi käsiä pestäessä. Sammutamme ylimääräiset valot. Ohjaamme lapsia vastuulliseen toimintaan huolehtimalla tavaroista ja leluista kestävällä tavalla.

LAULU-ALANEN OSALLISUUS

OPPIMISEN KU

LEIKKUMINEN

Kulttuuri

Kulttuurikasvatuksen tehtävänä on tutustuttaa lapsia eri taiteenaloihin ja kulttuuriperintöön sekä kehittää itseilmaisua. Toteutamme suunnitelmallista ja ohjattua taiteellista ilmaisua. Maalaamme, askartelemme, piirrämme ja muovailemme. Laulut ja lorut kuuluvat päivittäiseen toimintaamme. Mahdollistamme lasten spontaaniin taiteellisen ja musiikillisen ilmaisun pitämällä välineet tai kuvat niistä lasten saatavilla.

Tuemme lasten luovaa rakentelua mahdollistamalla rakenteluleikkejä erilaisilla palikoilla ja materiaaleilla. Tutustumme kulttuuriin myös lastenkirjallisuuden kautta. Kirjavalinnoissa huomioimme moninaiset hahmot ja monimuotoiset perheet. Päiväkodissamme käy kuukausittain kirjastoauto.

Hyödynnämme päiväkodin metsäpihaa leikeissä ja tapahtumissa. Tutustumme lähiympäristöömme käymällä retkillä lähimetsissä ja –puistoissa sekä meren rannalla. Pyöräilykaupunkina Oulu mahdollistaa hyvät pyöräilytiet eskarilaisten pyöräretkiin sekä Muksubussilla ajeluun.

Osallistumme Alaköökin järjestämään kulttuuritoimintaan. Käytössämme on varhaiskasvatussuunnitelman osana Kulttuuriopas, joka tukee kulttuurikasvatusta.

NÄIN ME TOIMIMME

OSALLISUUS

MINÄ SAIN
PÄÄTTÄÄ!

Digitaalisuus

Digitaalisuus on osa pedagogista toimintaa. Hyödynnämme digitaalisuutta monipuolisesti oppimisen tukena ja mm. valokuvaukseen, musiikkihetkiin ja satuhetkiin. Lapset voivat pelata omalle ikätasolleen sopivia pelejä osana päivän suunniteltua toimintaa. Käytämme esiopetuksessa Ystävien eskarin digimateriaalia.

Lasten toiminnasta ja leikeistä otetaan valokuvia. Valokuvien näyttäminen lasten huoltajille havainnollistaa toimintaamme ja opittuja asioita. Käytämme digitaalisuutta hyödyksi myös siirtymätilanteissa.

LAAJA-ALAINEN OSALLISUUS

OPPIJAN ROOLI

LUKUPÄIVÄ

Kansainvälisyys

Päiväkotimme lapsilla ja perheillä on erilaisia kieli- ja kulttuuritaustoja. Lapset oppivat omaa ja toisten kulttuuria vuorovaikutuksen ja leikkien kautta. Näin edistämme lasten tietoisuutta omasta ja toisten kulttuuritaustasta.

Lasten kanssa keskustellaan eri maista ja kulttuureista. Luemme lapsille erilaisista kulttuureista ja kielistä kertovia lastenkirjoja. Huomioimme oppimisympäristössä lasten kulttuurit ja pidämme esimerkiksi lasten esittelyjä omista kulttuureista. Lasten erilaisia kielitaustoja tuodaan näkyväksi esimerkiksi opettelemalla tervehdyksiä lasten omalla äidinkielellä. Käytössämme on Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman tukimateriaali Maailman kansalaisen polku.

Kasvun ja oppimisen tuki

Toiminta pienryhmissä mahdollistaa lapsen havainnoimisen ja yksilöllisten tarpeiden tunnistamisen. Tuen tarpeen arvioinnin perustana on kasvatushenkilöstön ja huoltajien havainnot ja yhteinen keskustelu.

Suunnittelemme oppimistilanteet ja -ympäristöt lasten yksilölliset tarpeet ja vahvuudet huomioiden, jotta jokainen lapsi pystyy osallistumaan yhteiseen toimintaan ja kokemaan oppimisen iloa vertaisryhmässä. Käytämme joustavasti päiväkodin eri tiloja, kehitämme toimintatapoja ja muodostamme joustavia pienryhmiä tukeaksemme lasten leikkiä ja kaverisuhteita. Laadukas vuorovaikutus, ennakointi ja toistuva struktuuri on olennainen osa lapsen tukea. Käytämme toiminnassamme kuvatukea ja tukiviittomia.

Meri-Toppilan päiväkodissa työskentelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja (Veo). Veo käy säännöllisesti viikoittain ryhmissä ja tekee yhteistyötä päiväkodin henkilökunnan, päiväkodin johtajan ja huoltajien kanssa. Veo on mukana lapsen tuen tarpeen havaitsemisessa, laatimisessa ja arvioinnissa. Veo toimii ryhmässä lasten kanssa arjen tilanteissa ja leikeissä. Hän on mukana pienryhmätoiminnassa ja voi antaa yksilö- tai pienryhmäopetusta.

Päiväkodissämme työskentelee myös hanketyöntekijöitä ja varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajia, jotka mahdollistavat pedagogiset järjestelyt lasten yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Teemme yhteistyötä esim. puhe- ja toimintaterapeuttien kanssa ja suunnittelemme yhdessä keinoja tukea lasta yksilöllisesti.

Leikki

Leikillä on merkittävä tehtävä lasten hyvinvoinnin, oppimisen ja vuorovaikutustaitojen edistämisessä. Leikki innostaa ja tuottaa iloa. Samalla lapset oppivat uusia taitoja. Havainnoimme lasten leikkejä ja rakennamme leikkiympäristöjä lasten mielenkiinnon ja tarpeiden mukaan. Leikkiympäristöjä muokataan yhdessä lasten kanssa.

Huolehdimme, että jokaisella lapsella on mahdollisuus monipuolisiin leikkeihin ja yhteiseen toimintaan. Olemme mukana lasten leikeissä kannustaen, ohjaten ja havainnoiden. Pienten lasten leikissä aikuinen sanoittaa ja rikastuttaa leikkiä. Pienryhmätoiminnan avulla turvaamme leikkirauhan, jolloin lapsi voi nauttia leikeistä toisten kanssa ja rakentaa ystävyysuhteita. Lapselle mahdollistetaan myös yksinleikki.

Kerromme vanhemmille lapsen leikeistä ja samalla leikin merkityksestä lapsen oppimiseen. Arvostamme lasten leikkiä ja varaamme sille aikaa. Leikki on lapsen tapa ajatella ja toimia.

Lasten toiveita

Lapset ovat mukana suunnittelemassa, toteuttamassa ja arvioimassa toimintaa. Keräämme lasten ja huoltajien toiveita ja laitamme ne esille ryhmätilojen seinälle.

Lapset vaikuttavat sekä omaan että ryhmän toimintaan piirtämällä, kertomalla, vaihtoehtoista valitsemalla ja äänestämällä. Havainnoimme lasten mielenkiinnon kohteita, kuuntelemme lasta ja toteutamme heidän toivonsa mahdollisuuksien mukaan. Reagoimme herkästi lasten aloitteisiin.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on keskeinen osa toimintaamme. Yhteistyössä huomioimme kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden sekä perheiden monimuotoisuuden. Luottamuksellinen yhteistyö perustuu aitoon kuulemiseen ja molemminpuoliseen aktiivisuuteen esimerkiksi päivittäisten kuulumisten vaihdossa.

Huoltajat pitävät tärkeänä avointa keskustelua henkilökunnan kanssa, lasten hyviä kaveri- ja vuorovaikutustaitoja sekä suomen kielen oppimista. Teemme varhaiskasvatussuunnitelman ja lapsen esiopetussuunnitelman yhdessä huoltajien kanssa. Huomioimme huoltajien toiveet toiminnassa, lapsensa kasvatukseen ja opetukseen liittyen. Huoltajilla on mahdollisuus osallistua oppilashuoltoryhmään.

Arviointi

Arvioimme säännöllisesti omaa sekä ryhmän toimintaa. Havainnoimme, keskustelemme tiimeissä sekä muun työyhteisön kanssa palavereissa. Lapset esittävät mielipiteitä toiminnasta kertomalla ja esim. peukuttamalla, hymiöillä sekä KESY-materiaalin (kuvat) avulla ikätaso huomioiden.

Kirjaamme havaintojamme lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta varhaiskasvatussuunnitelmaan ja esiopetuksen oppimissuunnitelmaan, liikunnan havainnointilomakkeeseen ja Suomi toisena kielenä arviointilomakkeeseen eli Kielireppuun. Vasu- ja LEOPS -arvioinnissa ovat mukana lapsi, ikä- ja kehitystaso huomioiden, sekä huoltajat ja tarvittaessa myös muut yhteistyötahot.

